

Paralele tulburătoare în comunitatea de credință

20 octombrie 2008

Gili Cârstea

Zilele acestea (5-26 octombrie) se desfășoară, la Vatican, Sinodul Bisericii Romano-Catolice, unde tema principală este: „Cuvântul lui Dumnezeu în viața și misiunea Bisericii.”

Simultan a fost organizat un maraton de citire a Bibliei – „Biblia zi și noapte” – în direct la televiziunea publică italiană (RAI), început de papa Benedict, duminică, 5 octombrie, și încheiat de secretarul de stat al Vaticanului, cardinalul Bertone, sâmbătă, 11 octombrie. La final, cardinalul a apelat la telespectatori să se deschidă „față de Biblie, care vă va duce dincolo de voi înșivă.” Cardinalul a uitat să spună că „dincolo de voi înșivă” se află mama-biserică, sfântă, catolică și apostolică.

Evenimentul, ni se spune, „a fost ecumenic și inter-religios,” cu 30 de protestanți, 17 evrei, 6 musulmani și unii reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe. Maratonul Bibliei, o spun cu vădită mândrie organizatorii, stabilește un record, fiind „cea mai lungă transmisiune din istoria televiziunii, 139 de ore. Cititorii au venit din 64 de țări; aproape 4 milioane de telespectatori au urmărit prima oră de lectură de duminica trecută; 122.000 de persoane au urmărit lecturile zilnice în bazilică.”

În timpul Sinodului, papei i s-a oferit o Biblie poliglotă, îmbrăcată în piele albă. Vechiul Testament este tipărit în limbile ebraică, greacă, latină, engleză și spaniolă, iar Noul Testament în greacă, latină, engleză și spaniolă. După încheierea Sinodului, Biblia poliglotă va fi prezentată și la Washington, într-o ceremonie oficială organizată de nunțiul apostolic.

Destul de suspectă această schimbare bruscă de macaz, la o biserică ce timp de secole a descurajat, ba chiar a interzis, studiul personal al Scripturii. Cum s-a transformat dintr-o dată ura în dragoste? Unde a dispărut subit teama clerului de pericolul potențial al contactului direct dintre Cuvânt și popor, pericol care a făcut să curgă valuri de sânge nevinovat de-a lungul istoriei?

Tot în această perioadă s-a desfășurat sesiunea Consiliului Anual al Bisericii Adventiste (10-16 octombrie), unde peste 300 de membri ai Comitetului Executiv al Conferinței Generale s-au reunit la Manila, Filipine.

Și aici tema principală a fost – coincidență sau nu – studiul Bibliei. Ceremonia de deschidere a fost condusă de Mark Finley, vice-președinte al Conferinței Generale, vorbind despre importanța Bibliei în viața creștinului.

„Cuvântul lui Dumnezeu,” spunea Finley, „ne recrează după chipul lui Isus. Redeșteptarea spirituală personală nu are loc decât atunci când Îl întâlnim pe Dumnezeu în Cuvântul Său.”

Am organizat și noi un maraton al Bibliei, un pic mai altfel, dar după același tipar. A fost tipărită o Biblie specială (30/46 cm), legată în piele, iar fiecare dintre cele 66 de cărți ale ei este scrisă într-o limbă diferită. Ea a plecat de la Manila într-o călătorie în jurul lumii, cu scopul de a declanșa „raliuri și maratonuri de citire în sate, spitale și universități.” Călătoria se va sfârși la sesiunea Conferinței Generale din 2010, Atlanta, Georgia.

Ne lăudăm și noi cu recorduri ca și ei: „Aceasta va fi cea mai umblată Biblie din istoria omenirii,” spunea fratele Finley, făcând sala să explodeze în aplauze când a menționat că una dintre cărți, Neemia, este scrisă în tagalog, una dintre limbile principale din Filipine. Profund motiv de bucurie.

La ceremonia oficială de lansare a maratonului, intitulat „Follow the Bible,” președintele CG, fratele Paulsen, declara că „Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea trebuie să redescopere valoarea citirii acestei cărți.” El spunea că „prea mulți din poporul nostru nu petrec timp, în mod regulat, cu acest Cuvânt, din care cauză avem de suferit... Acesta este un angajament că vom face Cuvântul lui Dumnezeu mult mai central în viețile noastre.”

Dacă veți compara discursul fratelui Paulsen, la Manila, cu discursul papei în fața Sinodului BRC, veți evita cu greu simțământul ciudat că ambele discursuri au fost scrise de aceeași mână, ambele având același laitmotiv: „În centrul vieții noastre Cuvântul lui Dumnezeu.”

Pare un lucru extraordinar ca liderii unor biserici aflate în deschis conflict teologic să susțină, la unison și concomitent, importanța studiului personal al Scripturii. Nu este minunat? Ce poate fi mai frumos și mai adevărat decât atât?

Dacă privim însă dincolo de frumoasele declarații publice, lucrurile stau un pic diferit. De ce ar trebui oamenii să citească Scriptura „pe o bază regulată,” dacă nu au nimic de descoperit acolo? Dacă adevărul a fost deja descoperit, acceptat și prezentat oficial de către biserică, de ce ar mai studia membrii de rând? Dacă doctrinele au fost stabilite, enunțate oficial și făcute normă pentru accesul în biserică, aceste imbolduri oficiale de a citi Biblia nu duc decât la practicarea unui ritual sec, neproductiv, o altă componentă a formei de evlavie lipsite de putere. Când citești Biblia doar ca să confirmi și să întărești teologia populară a vremii, exercițiul devine doar un alt sacrament nefolositor, un ritual pios dar inefficient.

În istoria Bisericii Adventiste nu a existat niciodată un moment în care să fie descurajat, sau neglijat, cititul regulat al Scripturii. Mereu și mereu el a fost prezentat ca fiind de importanță majoră, necesar și folositor dezvoltării vieții spirituale. Dar membrii nu citesc Biblia, iar președintele CG recunoaște astăzi că biserica mondială „trebuie să redescopere valoarea citirii acestei cărți.” De ce se întâmplă așa?

Pot exista și alte motive, dar eu cred că se întâmplă așa deoarece oamenii au fost indirect programați să se ferească de studiul Bibliei. În timp ce se insistă pe „cititul” Bibliei, studiul ei este descurajat, iar metoda este foarte simplă, și a funcționat magistral de-a lungul întregii istorii sacre.

Ori de câte ori cineva a studiat Cuvântul, și a descoperit lumină acolo, conducătorii religioși s-au opus vehement. Nu era posibil ca ei, specialiștii, să nu vadă lumină și adevăr în Scriptură, dacă așa ceva ar exista acolo. Opoziția a luat diferite forme, de la violență fizică, până la persiflări și jigniri elegante, așa cum recomanda recent un pastor, într-una dintre comunitățile noastre, unui anonim care susținea că a descoperit lumină în solia 1888: „Ocupă-te mata de meseria pe care o cunoști mai bine, și lasă-ne pe noi să ne ocupăm de meseria pe care o cunoaștem mai bine.”

Etica denominațională spune că, atunci când cineva crede că a descoperit lumină nouă, este dator să comunice pastorului local descoperirea lui, fără să o facă publică. Dacă pastorul consideră că este ceva important, o transmite mai departe, pe scară ierarhică, la Conferință, Uniune, Diviziune, Conferința Generală. Evident, dacă fiecare eșalon consideră că este cazul să fie trimisă mai departe.

Eu personal nu cunosc niciun astfel de caz, când cineva să descopere un adevăr nou în Scriptură, să-l comunice de această manieră, iar adevărul respectiv să fie îmbrățișat de biserică. De când pionierii au formulat adevărurile adventiste, niciun adevăr nou nu a mai fost descoperit. Lumina a încetat, iar studiul Bibliei s-a transformat în cititul Bibliei.

Au fost însă nenumărate cazuri când membri ai bisericii au considerat că au descoperit lumină nouă, adevăruri neglijate, uitate sau - cel mai adesea – greșit interpretate, și au vorbit deschis, public, despre descoperirea lor. Nu cunosc niciun caz în care un adevăr descoperit în astfel de circumstanțe să fi fost îmbrățișat de teologii noștri, și astfel de conducerea bisericii. Totdeauna a urmat opoziția, sub diferitele ei forme, iar poporul a priceput repede mesajul: „Nu este sănătos să studiați de capul vostru, deoarece nu aveți ce descoperi în plus față de ceea ce am descoperit noi deja. Dacă era așa ceva în Scriptură, am fi văzut noi mai întâi, nu? De ce să vă expuneți deriziunii publice și condamnării divine, susținând erezii și adevăruri scoase din context?”

Dacă ucenicii s-ar fi conformat eticii denominaționale, așteptând confirmarea Sinedriului pentru comunicarea mărturiei lor, astăzi nu mai știa nimeni că a existat Isus Hristos, și făceam toți pelerinaje la zidul plângerii, rugându-ne să vină Mesia.

Dacă reformatorii se țineau de etica denominațională, cerând aprobarea preotului local spre a verifica descoperirea lor, astăzi nu mai exista protestantism, iar omenirea ar fi rămas până acum în feudalismul evului mediu.

Dacă pionierii adventiști se țineau de etica denominațională, cerând aprobarea bisericii lor pentru comunicarea adevărului despre sanctuar și lege,

astăzi această biserică cu care ne mândrim nu ar fi existat, iar dumneavoastră erați membri onorabili în bisericile penticostale, metodiste, anglicane sau luterane.

Dacă Jones și Waggoner ar fi cerut permisiunea, pe scară ierarhică, să-și prezinte descoperirile, astăzi noi nu mai știam nimic despre „solia foarte prețioasă” pe care Domnul a trimis-o poporului Său. Stăteam turmentați, ca evreii la zidul plângerii, și ne scărpinam în cap, întrebându-ne de ce nu vine Ploaia Târzie. Și organizam în fiecare an exerciții spirituale de rugăciune convergentă, gen Operațiunea Ploaie Globală, în speranța că urechea tare a lui Dumnezeu va fi zguduită de tunetul a 16 milioane de voci unite.

Chiar și simplul „citit” al Bibliei ne poate ajuta să înțelegem un lucru elementar: Totdeauna a existat persecuție împotriva oamenilor prin care Dumnezeu a trimis adevăr prezent, iar noi avem acces la scrierile profeților, pe care îi onorăm, doar datorită faptului că și-au scris cărțile fără să ceară aprobare de la teologii vremii.

Dacă Ieremia cerea voie pe scară ierarhică să vorbească, solia lui se poticnea imediat în biroul rabinului local, care ar fi fost îngrozit să trimită mai departe o evaluare așa lipsită de bun simț, precum aceasta: „Preoții n-au întrebat: Unde este Domnul? Păzitorii Legii nu M-au cunoscut, păstorii sufletești Mi-au fost necredincioși, proorocii au proorocit prin Baal, și au alergat după cei ce nu sunt de nici un ajutor... Mirați-vă de așa ceva, ceruri, înfiorați-vă de spaimă și groază, zice Domnul. Căci poporul Meu a săvârșit un îndoit păcat: M-au părăsit pe Mine, Izvorul apelor vii, și și-au săpat puțuri, puțuri crăpate, care nu țin apă” (Ier 2:8-13).

Dacă Ilie nu venea public, în fața curții imperiale, cu acuzația gravă că teologii lui Israel slujesc lui Baal, nu ar fi existat nicio șansă ca națiunea să mai iasă vreodată din idolatrie.

Nu, „cititul” Scripturii nu ajută pe nimeni, și nu este o dovadă de spiritualitate, iar poporul a priceput repede și bine acest lucru. De aceea nici nu citește. Așa se explică și de ce conducătorii bisericilor nici nu se mai tem de Scriptură și de cititul individual. Sistemul teologic este atât de bine structurat, consolidat și impenetrabil, încât niciun fel de descoperire personală nu-l poate pune în pericol. Lenea mentală și teama de izolare a individului în societatea modernă sunt prea generalizate, iar șansele ca indivizi izolați să confrunte cu succes biserica și lumea sunt destul de slabe.

Dumnezeu ne cheamă la o abordare a Scripturii cu totul diferită de politica evlaviei fără putere din vremea noastră. Ascultați ce așteaptă Dumnezeu de la noi, poporul Său de astăzi:

„Dumnezeu va da lumină suplimentară, iar vechile adevăruri vor fi recuperate și așezate în cadrul adevărului... Ca ambasadori ai lui Hristos, ei trebuie să cerceteze Scripturile spre a descoperi adevărurile ascunse sub gunoiul erorilor; și fiecare rază de lumină descoperită trebuie comunicată altora. Un singur interes

va predomina, un singur subiect le va înghiți pe toate celelalte – Domnul, neprihănirea noastră” (RH, 23 dec 1890).

Acesta este scopul studiului biblic: Descoperirea adevărilor „ascunse sub gunoiul erorilor.” Scripturile trebuie cercetate, nu citite. În ele se află adevăruri ascunse sub gunoiul erorilor, iar erorile respective sunt văzute ca atare doar atunci când suntem conștienți de prezența lor, altfel nici nu avem ce să cercetăm.

Dar lucrurile se complică aici, deoarece erorile respective sunt considerate adevăruri legitime, aflate în proprietatea bisericii, și care trebuie apărute. Gardienii teologiei, indiferent de biserică pe care o slujesc, nu pot accepta că există adevăruri ale Scripturii peste care s-a depus molozul erorilor. Ei pot recunoaște că există mistere ale Cuvântului, lucruri încă neînțelese, dar pe acestea ei le clasifică în categoria celor de care ne vom ocupa în veșnicie. Acum, pentru moment, biserică are tot adevărul necesar mântuirii, și prin urmare nu este nevoie de nicio „lumină suplimentară.” Ei nu cred că există un „bănuț” teologic ce trebuie căutat, și care nu poate fi găsit decât atunci când ești decis să „mături” întreaga casă (Luca 15:8).

Poți plimba Scriptura poliglotă de la Manila la Atlanta via Tokyo, Seul, Kabul, Ierusalim, București, Geneva, Paris, Londra, Washington oricât dorești, gunoiul erorilor așezat peste adevărurile ei nu va cădea zdruncinat de trenul de aterizare al avioanelor, și nici speriat de vioșia pionierească a gloatelor care aplaudă sosirea ei pe pământul natal. Gunoiul erorilor este spulberat doar atunci când urmașii lui Hristos cercetează cu seriozitate Scriptura, sapă sub molozul erorilor ancestrale, și în același timp comunică și altora fiecare rază de lumină descoperită, chiar cu riscul de a fi declarați vrăjmași ai bisericii. Scriptura are relevanță doar atunci când descoperim în ea neprihănirea lui Hristos în legătură cu legea, și când aceasta devine singurul subiect de pe agenda bisericii.

Ceea ce avem noi de plimbat în jurul lumii nu este o Biblie tradusă în toate limbile, pe care deja toate popoarele o au în limba lor, ci solia îngerului al treilea, de care omenirea are nevoie disperată acum, când controlorii globali pregătesc scenele finale ale dramei și apariția diavolului în mod vizibil. Acest popor a fost chemat la existență cu un scop precis și unic: „Solia neprihănirii lui Hristos trebuie să răsune de la un capăt la celălalt al pământului, pregătind calea Domnului. Aceasta este slava lui Dumnezeu care încheie lucrarea îngerului al treilea” (GCB 1893).

Când biserică dumneavoastră vă sfătuiește, vă îndeamnă, vă solicită să citiți Scriptura, dar respinge declarația că peste adevărurile ei s-a depus gunoiul erorilor, și reacționează brutal la sugestia că ea a înțeles greșit anumite adevăruri, este cazul să înțelegeți că retorica nu urmărește decât producerea unui puseu ritualistic suplimentar, o nouă tehnică de gâdilatul firea pământescă în peisajul mohorât al crizelor globale în care tocmai am intrat.